

Temasession 4

Vilken roll kan kultur och kulturarv spela i den hållbara staden?

Under temasession 4 – Vilken roll kan kultur och kulturarv spela i den hållbara staden? - diskuterades kulturens roll i hållbar stadsutveckling. Sessionen var en del av projektet The Culture Hub, där forskare och praktiker samverkar kring kultur och kulturarv i stadsutveckling. Under sessionen lyfte moderatorerna Ylva Berglund och Niklas Sörum inledningsvis potentiella målkonflikter rörande kultur i hållbar stadsutveckling, bland annat i Göteborgs Stads kulturprogram. De presenterade även kulturinventeringsverktyget kulturkonsekvensanalys (KKA), som testats i två pilotstudier. Verktöget kan användas för att kartlägga olika verksamheter och värden, men ställer också frågor. Vad ska kultur inbegripa, och går alla kulturrelaterade mål att uppnå samtidigt?

Tre talare lyfte sedan olika perspektiv på begreppet kultur i hållbar stadsutveckling.

Gabriella Olshammar, forskare vid Göteborgs Universitet, pratade om småverkstadsindustrier som stadens kitt; ett sätt att leva och verka som ofta är en förutsättning för andra aktiviteter i staden. I sin forskning har Gabriella tittat på levande industriområden som en yttring för en typ av kultur, och samtidigt en förutsättning för andra kulturverksamheter. Som exempel nämnde hon Sockerbruket och Ringön i Göteborg,

Mikael Nanfeldt från kulturförvaltningen inom Göteborgs Stad frågade sig hur vi kan lyfta frågor om kultur i stadsutvecklingen. Vilken roll ska kulturen ha i staden, och vem har rätt att bestämma? Mikael menade att det är viktigt att fråga sig vad kulturen gör med staden och vilken kulturell utvecklingskraft vi vill ha. Kultur kan användas för att möta och beskriva samhällets komplexitet, för att katalysera kreativitet och för att skapa förståelse för olika perspektiv. Det handlar om många olika saker, och olika aktörer har olika syn på vad som är viktigt. I varje fråga ligger någon form av målkonflikt, eller något som har tolkningsföreträde. För att staden ska leva behövs mångfald, där allt måste ses som lika bra.

Ulrika Palmblad från Älvstranden Utveckling pratade om hur frågan om kulturens roll i staden är tätt förknippad med förverkligandet av vision Älvstaden. Ulrika gav olika exempel på hur de som fastighetsägare och fastighetsutvecklare arbetar tillsammans och i dialog med konstnärer för att skapa delaktighet och attraktiva miljöer. Det handlar om att både bevara och skapa nya möjligheter som är tillgängliga för alla. Flera drivkrafter och planeringsfrågor samverkar, och för att skapa möjligheter på sikt krävs strategier för hur de ska hanteras.

Avslutningsvis diskuterades föreläsarnas frågeställningar i bikupor. I diskussionerna lyftes bland annat hur samverkan mellan verkstadsindustri och kultur är något som präglar Göteborg, och är viktigt att värna om. Industristaden tenderar dock att försvinna i takt med blandstaden. Därmed kanske också Göteborgs själ, kulturella mångfald och utvecklingskraft. Deltagarna reflekterade över hur staden och dess invånare kan skapa möjligheter och förutsättningar för kultur, bland annat genom lokaler för kulturverksamheter. Samma principer behöver inte gälla i alla områden. Kanske är en del av lösningen att inte planera. Vi behöver låta det ta tid att skapa en levande stad.